Zaterdag 9 October 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 4025

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

8e Leger nu naar Rome.

Caserte door het 5e leger veroverd.

Hanover, Bremen en Berlijn in de nacht gebombardeerd.

Adrian Escobar benoemd tot nieuwe Argentijnsche Ambassadeur in de V.S.

BIDDEN VOOR DEN PAUS.

Zijne Hoogwaardige Excellentie de Aartsbisschop van Liverpool gaf een verklaring uit namens de Rooms Katholieke hiërarchie van Engeland en Wales, waarin hij zeide: „De Paus is practisch een gevangene in handen der Duitsers zonder de vrijheid zich met zijn geestelijke kinderen over de gehele wereld in verbinding te stellen". De Aartsbisschop verzocht alle landgenoten om te bidden voor den Heiligen Vader. (Londen, (AP) 8.10).

DE HUIDIGE POSITIE VAN DEN PAUS.

Practisch gevangene der nazies.

Frank Brutto seint uit Bern:

De Katholieken in Italië zijn bezorgd over het mogelijke lot van Paus Pius XII, die volgens verklaring van een Zwitser pas uit Rome terug „de gevangene van een ongewenste beschermende mogendheid is".

De schrijver is blijkbaar een vooraanstaand persoon aangezien hij verklaarde met den Heiligen Vader gesproken te hebben. Hij beschreef de vrees der Italianen sedert de Duitsers het communiqué uitgaven waarin verklaard werd, dat „de Wehrmacht de bescherming over Vaticaanstad op zich genomen heeft". „Gefluister van onrust en bezorgdheid gaat door de straten en woningen van Rome", zeide hij. „Het volk vraagt zich af: zal Rome geplunderd worden? Zal het een tweede Napels worden? Hoe zullen de nieuwe beschermers van het Vaticaan hun taak opvatten?"

„Want het woord 'beschermer'", zo zeide de schrijver, „heeft thans vele betekenissen". De vroegere stroom van mensen die den Paus bezochten is plotseling afgebroken.

Pelgrims en diplomaten stromen niet meer naar het Vaticaan. De deuren van Vaticaanstad zijn gesloten. „Paus Pius is een gevangene. Hij moet zich stil houden. Het is een stilte welke afschuw vervuld is".

„Het is wel bekend, dat het Vaticaan naar vrede streeft en dat het volk van Rome — omdat het ook naar vrede verlangt — de brug van de Tiber steeds overtrok om het Vaticaan te bezoeken".

„Het St. Pietersplein ligt thans eenzaam rond de machtige obelisk", zeide de schrijver. „Geen Praelaten en geen leken gaan meer in en uit. 's Avonds brengt men niet meer zijn kussens en dekens om te rust en onder de bescherming van de zuilengang".

De schrijver zeide, dat Rome ogenblikkelijk van het Vaticaan werd afgesneden. Het radiostation van het Vaticaan is bezet [alles wat nu door deze radio wordt uitgezonden moet dus met reserve worden beschouwd].

De vrees welke door den Zwitsersen schrijver werd geuit is niet verminderd door een uitzending van de fascistische republikeinse radio waarin wordt bekend gemaakt, dat de Duitse Commandant Stahel van Rome beweerde, dat Vaticaanstad niet bezet is omdat men „den Paus reken tot een vriend van Duitsland".

Stahel verkondigde verder, dat Duitse parachutisten de „opdracht gekregen hebben om Vaticaanstad te beschermen aangezien de Italiaanse strijdkrachten dat niet konden in de periode van 48 uren toen Rome ook oorlogszone was". Stahel zeide, dat dit met „volle goedvinden" van den Paus is. Hieraan voegde hij toe, dat „het Vaticaan de moderne ziekenzalen ter beschikking van de Wehrmacht heeft gesteld" (Bern, (AP) 8.10).

ZOEKT DUITSLAND VREDE?

John Colburn seint uit Stockholm:

Berichten omtrent Duitse vredesvoorstellen doen de ronde in Zweden en het blad „Social Demokraten" zeide vernomen te hebben, dat pogingen van de nazies om met Rusland over een wapenstilstand te onderhandelen, mislukten toen de Sovjets de uitlevering van Hitler en de terugtrekking van de Wehrmacht achter de oude Duitse grenzen eisten.

De berichten, welke met reserve beschouwd moeten worden, werden door het nieuwsblad van Stockholm toegeschreven aan wat een hoge Duitse militaire gezagsdrager mededeelde aan militairen van een van Duitslands vazalstaten. Het bericht voegde hieraan toe, dat afgezanten van de nazies thans pogingen doen om contact te maken met de Verenigde Staten en Groot Britannië door Madrid en Lissabon.

Het is van betekenis, dat deze nieuwe vredesgeruchten komen temidden der voorbereidingen van een driemogendheden-conferentie en het is mogelijk, dat zij door de Duitse propaganda verspreid worden. Men doet goed dit in overweging te nemen in het licht van herhaalde nazie-pogingen om de Russisch-Noordamerikaans-Britse eenheid te breken. Hitlers politiek is altijd geweest: „Verdeel en heers".

Gedurende de laatste tien dagen heeft Wilhelmstrasse steeds weer nadrukkelijk ontkend, dat er vredesonderhandelingen gaande zijn met verwijzing naar de verklaring van Von Ribbentrop op de derde jaardag van het driemogendhedenpact, dat „Duitsland zal vechten tot het Bolsjewisme uitgeroeid is". Duitse kringen melden echter, dat nazie-autoriteiten nog hoop koesteren de Geallieerden te scheiden als de enige kans om een militaire ramp te voorkomen.

„Social Demokraten" gaf het volgende verslag: Door bemiddeling van Japan heeft Duitsland een wapenstilstand met Rusland gevraagd. De Russen antwoordden, dat de Duitse legers zich moeten terugtrekken achter de oude Duitse grenzen en dat Hitler moet worden uitgeleverd alvorens met besprekingen begint. De nazies deden het tegenaanbod om terug te trekken tot de Von Ribbentrop linie, welke gevestigd werd na de aanval op Polen. Rusland wilde niet naar een dergelijk voorstel luisteren. Een militaire zegsman zou verder hebben gezegd, dat de militaire toestand voor Duitsland ernstig is als gevolg van de Engels-Noordamerikaanse bombardementen op de Duitse oorlogsnijverheid. De Duitse legers kunnen nu moeilijk de materialen erlangen om een intensieve krijgstocht te voeren. Zwitserse waarnemers in Berlijn zeiden een jaar geleden, dat de Duitsers toen een betere kans hadden om vrede te sluiten met Rusland dan nu, gezien de opmars van het Rode leger. (Stockholm, (AP) 8.10).

NAZIE-LEIDERS AAN HET WOORD.

Hitler zeide tot de nazie-leiders, welke gisteren in zijn hoofdkwartier bijeenkwamen, dat het Duitse volk zijn moreel niet mag verliezen, want indien zulks gebeurt, zal de oorlog verloren zijn. De toespraak van den Führer had blijkbaar ten doel de geest aan het thuisfront op te monteren.

Volgens het DNB zeide Hitler voorts: „Wapens alleen zijn niet voldoende; de menselijk wil is het voornaamste. De partij liet zich nooit ontmoedigen door tegenslagen. Zij is vastbesloten ook thans het Duitse volk moreel te steunen, vooral in de moeilijke uren van de luchtaanvallen. Als het Duitse volk dit moreel bewaart, hetwelk het getoond heeft op de slagvelden en thuis, dan kan de oorlog nooit verloren worden, doch moet en zal hij een grote Duitse overwinning brengen."

Hitler beloofde „overal slagen toe te zullen brengen en nooit te verslappen tot het doel bereikt is".

Gelijksoortige toespraken werden gehouden door de „Reichsleiters" en „Gauleiters" zoals Speer, Ley, Milch, Doenitz en Himmler, waaruit de belangrijkheid van de conferentie te kennen gegeven wordt.

„Défaitisme is onder het Duitse volk niet bekend", beweerde Gestapo-baas Himmler. Hij zeide tot de nazie-leiders, dat „afzonderlijke gevallen van dit soort zonder genade zullen worden uitgeroeid".

Speer zeide, dat de massa-productie moet worden vergroot en dat „slechts de meest ernstige maatregelen Duitsland naar de eindoverwinning zullen voeren."

Ley vroeg om „zoveel mogelijk noodverblijven voor de slachtoffers van luchtaanvallen" zonder echt te slaan op het tekort aan bouwmateriaal (Londen, (AP) 8.10).

HELLEENSE TORPEDOJAGER VERLOREN.

Als volgt luidt een communiqué van de Helleense Marine: „Het hoofd van de Koninklijke Helleense Marine betreurt het te moeten bekend maken, dat de torpedojager „Koningin Olga" verloren is gegaan. De naaste bloedverwanten der slachtoffers zullen zo spoedig mogelijk in kennis gesteld worden" (Londen, (AP) 8.10).

Het nieuws van vandaag.

De Duitsers gaven toe, dat de Russen in de Duitse verdedigingsstellingen bij Nevel zijn doorgebroken met pantserwagens en tanks, tengevolge waarvan een felle slag ontstaan is op ongeveer 110 kilometer van de Letlandse grens. Moskou meldde in zijn officieel communiqué dat aan dit front nog 60 plaatsen genomen werden en in radio-uitzendingen, welke naar Letland gericht waren, deelde men mede, dat eenheden, bestaande uit Letlandse en Littause troepen, tot de voorhoede der oprukkende troepen behoren.

De bruggehoofden, welke het Rode leger over de Dnjepr sloeg, worden gestadig uitgebreid. En van het Taman-schiereiland zijn alle Duitsers opgeruimd, zodat de Kuban nu geheel gezuiverd is.

In Italië hebben de Geallieerde legers ernstig met het weer te kampen zodat de opmars traag is. De rivieren, waarachter de Duitsers zich genesteld hebben, zijn gezwolen en op sommige plaatsen overstroomd; maar niettemin wisten patrouilles van het 5e leger reeds over de Volturno te komen. Een bericht uit Caïro deelt mede, dat het 8e leger ten Noord-Westen van Termoli een grote aanval geopend heeft in de richting van Rome. De luchtmacht in het Middellandse Zeegebied kan vanwege het weer boven Italië weinig uitrichten. De aandacht werd daarom meer gewend naar Hellas. Creta en de Dodecanesen. Van de strijd op de Cycladen is nog niets meer bekend. Ook uit de Dodecanesen blijven biezonderheden uit.

In Joegoslavië blijken de patriotten verwoede pogingen te doen om Triëst en Fiume van de Duitsers te nemen. Ook worden overal aanvallen gedaan op de spoorwegen en deze zijn zowat nergens meer bruikbaar voor de Duitsers. Duitse aanvallen met zoveel als 150 tanks worden afgeslagen, waaruit moet worden opgemaakt, dat de Joegoslaven goed bewapend zijn. In Londen heerst zelfs de mening, dat reeds enkele Geallieerde eenheden in Joegoslavië geland zijn en de partijgenoten krachtdadig steunen. Hiervan is evenwel geen bevestiging.

In de nacht werd Duitsland weer hevig bestookt door de Geallieerde luchtmacht nadat Noordamerikaanse Vliegende Forten gisteren overdag naar Bremen trokken.

De nachtelijke doelen waren Hanover Bremen, Berlijn en het Ruhrgebied.

Uit de Stille Oceaan komt het bericht, dat de Japanners gevlucht zijn van Kolombangara in de Salomons Archipel. De Nieuw Georgië groep is nu geheel gezuiverd van de vijand. Het volgende eiland in de rij is Bougainville.

Gevallen voor het Vaderland.

De Nederlandse patriot, die binnen vijf dagen, op twee vooraanstaande N.S.B.-ers schoot: Seyffardt en Reydon, had zich zeer kort daarna aan de Duitse greep onttrokken, door zelfmoord te plegen. Dat dit één en dezelfde man is geweest, is pas bekend geworden door de rechtzitting, die voorafging aan de terechtstelling van de 19 jonge mensen waaromtrent wij enige dagen geleden bericht hebben en die terecht gesteld zijn. Om de dood van Seyffardt (die zij dus zeker niet op hun geweten hadden) en Posthuma te wreken.

De namen dezer 19 zijn:

Leo Frijda, medisch student, Amsterdam; geboren 1 Augustus 1923 te Amsterdam.

Hans Katan, biologisch student, Amsterdam; geboren 9 Augustus 1919 te Hilversum.

Jaap Kuiper, student te Delft; geboren 23 Februari 1924 te Arnhem.

Johannes van Mierlo, leraar aan de Ambachtsschool te Nieuwer-Amstel, geboren 21 October 1907 in Den Helder.

Henri Geul, gymnastiek-leraar te Amsterdam, geboren Mei 1916 op Java.

Johannes Kalshoven, student te Amsterdam, geboren 31 December 1922 te Amsterdam.

Louis Boissevain, technisch student te Bussum, geboren 27 Juni 1922 te Arnhem.

Jan Karel Boissevain, te Amsterdam, geboren 24 Mei 1920 te Schiedam.

Gideon Boissevain, kantoorbediende te Amsterdam, geboren 6 Juni 1921 te Schiedam.

Antoon Luyte (of Leyte?) student te Delft, geboren 8 Juni 1917 te Amsterdam.

Walter Brandligt, schrijver van boeken te Epe, geboren 15 Mei 1901 te Kampen.

Maarten van Gilse, journalist te Amsterdam, geboren 12 Juni 1916 te München.

Dionysius Bremens, paardenkoopman te Amsterdam, geboren 6 September 1919 te Schoorl.

Antoine Broeckman, radio-technicus te Blaricum, geboren 18 Juli 1911 te Laren.

Anton Koreman, kantoorbediende te Amsterdam, geboren 15 December 1915 te Semarang.

Victor van Swieten, fitter te Eemnes, geboren 11 November 1906 te Rijswijk.

Johan Romer, medisch student, te Amsterdam, geboren 24 Januari 1921 te Amsterdam.

Olav Thomson, medisch student te Amsterdam, geboren te Bandoeng.

Petrus Pooters te Amsterdam, geboren 28 Augustus 1911 te Amsterdam.

NIEUWE ARGENTIJNSE AMBASSADEUR IN DE V.S.

Adrian C. Escobar, de nieuwe Ambassadeur van Argentinië in de Verenigde Staten, verontschuldigde zich tegenover verslaggevers met te zeggen, dat hij geen andere verklaring wenste af te leggen dan dat hij het nieuws van zijn benoeming met tevredenheid ontving.

In een verdere toelichting op zijn meningen ten aanzien van Inter-Amerikaanse zaken refereerde Escobar naar het boekwerk, dat onlangs met zijn redevoeringen gepubliceerd werd. In een toespraak tot de Argentijnse Juristenvereniging in 1940 sprak Escobar over de gelijkheid onder de Amerikaanse Republieken. Hierbij zeide hij: „Het land dat zou kunnen trachten te overheersen, de Verenigde Staten, heeft altijd gehandeld binnen het kader van volkomen gelijkheid". Bij de conferentie van Lima in 1938 prees hij de goede nabuurpolitiek als een „verheven inzicht in het verlangen der betrokken volken".

Escobar, die 62 jaar oud is, wordt beschreven als pro-democratisch en pro-Geallieerd. Hij is advocaat van beroep met langdurige ervaring op politieke posten voordat hij in de diplomatie ging. Hij was vroeger Volksvertegenwoordiger, Directeur der Posterijen en Telegrafie en Afgevaardigde naar de Pan-Amerikaanse Conferentie te Lima in 1938. In 1940 werd hij benoemd tot Ambassadeur te Madrid en in 1942 tot Ambassadeur te Rio de Janeiro. Zes weken geleden keerde hij uit Rio de Janeiro terug na de benoeming van Generaal Rawson als zijn opvolger te Rio. Sindsdien wachtte hij op zijn nieuwe benoeming (Buenos Aires, (AP) 8.10).

Particulier en Overheidsbedrijf.

Cartels en Trusts moeten niet meer gedoogd worden.

De Duitse nijverheid moet gekluisterd blijven.

door

MR. M. P. L. STEENBERGHE.

Als de ware vrede komt, zullen er nog 90 millioen Duitsers overblijven. Maar de vrede kan niet komen, voor de straf voldaan is. En daarom geloof ik, dat het lang zal duren, na het beëindigen der vijandelijkheden, alvorens de vrede gesloten kan worden. Het kan, vijf, het kan tien jaren zijn.

In die tussentijd zal het Duitse volk zijn straf ondergaan, en wat die straf ook zijn zal, ze zal altijd nog niet half zo verschrikkelijk zijn, als het lijden, dat de Duitsers der wereld hebben aangedaan, in het biezonder aan de bevolking der bezette landen.

Maar daarna, wanneer het vrede is, moet den Duitsers geleerd worden, in een vreedzame wereld te leven. En om de vrede te kunnen handhaven, dus in ons eigen belang, moeten wij zorg dragen, dat de Duitse ontwapening en het verbod van fabricatie van vliegtuigen, wapens en ammunitie, niet hand in hand ga met de onmogelijkheid van een bestaan, en de Duitsers aldus weer in de oorlog gedreven worden.

Wat de arbeiders van de nijverheid betreft, zal de leiding in de onteigende nijverheid, moeten zorgen voor een beter, alhoewel bescheiden bestaan, als gedaan werd door de Duitse grote industriëlen.

Er is nog een ander gevaar van de zijde der Duitse nijverheid, indien haar zou worden overgelaten om voor zich zelf te werken. Wij weten wat cartels en trusts voor slechte gevolgen hebben gehad.

Ditzelfde zou weer kunnen gebeuren, wanneer de nijverheid van de Verenigde Landen overeenkomsten zouden aangaan met de Duitse nijverheid in zake regeling van de concurrentie en het verdelen van de markt.

Wanneer zulke overeenkomsten tot resultaat zouden hebben, dat de Europese markt aan de Duitsers zou worden overgelaten, dan zou dit een ramp worden voor de Europese landen, welke thans door hun ondergrondse weerstand zulk een betekenende steun zijn in de zaak van de vrijheid. Een Europa beheerst door de Duitse nijverheid, zou betekenen een Duitse overwinning over Europa en in dat geval zou Europa het bruggehoofd worden voor een nieuw streven naar de wereldheerschappij.

Zelfs in geval van een Geallieerd beheer over de Duitse nijverheid, zal een arbeidsovereenkomst onder de Noordamerikaanse, Britse en Europese industrieën noodzakelijk zijn.

Zulk een overeenkomst zou voor de wereld een weldaad zijn, wanneer wegen zouden kunnen worden gevonden om ook den verbruiker in zulke overeenkomsten op te nemen. In een overeenkomsten, welke de handel in ruwe materialen regelde, waren in vele gevallen de verbruikers opgenomen, en waar dit het geval was, bleek het een succes te zijn.

In de nijverheid zijn nog nooit pogingen daartoe aangewend. En het zou der moeite waard zijn het eens te proberen, ofschoon ik er ten volste van overtuigd ben, dat het opnemen van de belangen van den verbruiker, hoe begerenswaard ook, een der moeilijkste problemen is van de moderne economische organisatie. De moeilijkheid ligt in het vinden van een organisatie, welke de belangen van den verbruiker kan vertegenwoordigen.

Ik geloof echter, dat in onze tijd een werkelijk democratische regering, welke nauw weet samen te werken met de volksvertegenwoordigers en met een werkelijk vrije pers, de enig mogelijke organisatievorm is, om de belangen van den verbruiker te horen en ervoor te waken. Zulke regeringen moeten haar invloed hebben in dat soort arbeidsovereenkomsten, welke ik bedoel.

De economie van de toekomst zal geheel van karakter moeten veranderen. Zij moet ophouden met onnodig nadruk te leggen op het gescharrel van markten en het behoud van privileges.

De economie van de toekomst moet meer en meer gericht worden op de voorziening van de menselijke behoeften. En wanneer de oorlog voorbij is, zal er een overvloed van behoeften zijn, welke voorziening vragen.

De voorstanders van de particuliere onderneming en de kampioenen voor het Staatsbedrijf hebben heel de wereld over, altijd tegenover elkander gestaan en doen het nog.

Er is veel te weinig aandacht besteed aan de mogelijkheid om de particuliere onderneming aan te passen aan nieuwe voorwaarden en nieuwe ideeën. Deze mogelijk was reeds verscheidene jaren voor de invasie in Nederland een onderwerp van studie en was voor een deel reeds in practijk gebracht.

De gematigde sociale richting heeft in Nederland steeds gestreefd naar een synthese tussen de private onderneming en de Staat. Het was duidelijk, dat een staatsbedrijf nooit zulke resultaten kon hebben als een particulier bedrijf. Het Gouvernementsbedrijf mist de prikkel naar winst en de grotere aanpassing, eigenschappen van de particuliere onderneming.

Van de andere kant garandeert de particuliere onderneming geen rechtvaardige arbeidsvoorwaarden of voldoende bescherming van het algemeen belang, wanneer dit in strijd zou komen met groter profijt voor de onderneming.

In Nederland waren er gedurende de laatste jaren voor de invasie een groot aantal voorbeelden van deze synthese tussen gouvernement en industrie.

In dit verband moge ik wijzen op de wet, welke de geldigheid behandelde van de ondernemers-overeenkomsten en de gouvernementskantoren, welke toezicht hadden op de verdeling der grondstoffen voor de nijverheid, gedurende de oorlog.

De wet van de ondernemersovereenkomst was bedoeld om uitgevoerd te worden door de betreffende partijen.

De Gouvernementskantoren bestonden uit vooraanstaande personen uit verschillende takken der nijverheid en zij werkten tezamen met een ambtenaar, voor dat doel aangesteld, die onder verantwoordelijkheid van den Minister, zorgde voor de distributie van de grondstoffen.

Ongetwijfeld zal na de oorlog deze ontwikkeling verder doorgaan. De grote moeilijkheden in verband met de heropbouw van Nederland zullen zonder twijfel leiding en medewerking nodig maken van de Staat, maar evenzeer leiding en toezicht van personen uit de

(Vervolg op pagina 2).

CURAÇAO

PRINSES JULIANA SPREEKT TOT CURAÇAO.

De Gouvernements-persdienst deelt mede:

Op zijn reis van Engeland naar hier is de toekomstige omroepleider van de Curom in de gelegenheid gesteld een bezoek af te leggen bij het Prinselijk Gezin te Ottawa. Bij die gelegenheid bleek Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana gaarne bereid hem op grammofoonplaten een rede mede te geven tevens bevattende een -boodschap aan Curaçao en hem toe te staan dat ook de stemmen der kleine Prinsesjes op de plaat werden vastgelegd. Deze platen nu worden heden, Zaterdagavond, direct na de uitzending van het nieuws, dus na 20.30 uur, door de Curom uitgezonden.

SUBSIDIE VOOR DE STOEP.

Zijne Excellentie de Gouverneur heeft medegedeeld tot zijn grote genoegen te hebben vernomen, dat de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, G. Bolkestein, besloten heeft aan het Nederlandse periodiek „De Stoep" een subsidie van ƒ 100.— toe te kennen voor elk in de toekomst te verschijnen nummer.

HET ISLA-TONEEL.

Het stuk „Arsenicum en oude kant" gaat vanavond wel door. Het stuk wordt opgevoerd door de Toneelvereniging Emmastad in de Club Asiento.

DE GOUVERNEMENTS AUTOBUSDIENST.

Gouvernementskantoor zonder telefoon.

Na drie dagen van vruchteloze pogingen is het der Redactie eindelijk gelukt den Directeur van de Gouvernements Autobusdienst, den Heer John Gorsira, te spreken te krijgen. Het kantoor van den Heer Gorsira boven de Graham Building heeft geen telefoon. Met veel geluk kan men den Directeur van de Gouvernements Autobusdienst via de telefoon van den Heer H. Perlman (No. 1807) wel eens bereiken.

De Heer Gorsira deelde ons gelukkig aanstonds mede, dat hij hoopt spoedig een kantoor-op-Saliña-met-telefoon te kunnen bemachtigen.

Met het oog op de kwartierdienst rond het Schottegat vroegen wij wanneer de dienst naar de Pen en Santa Rosa ook uitgebreid wordt. Want tegenwoordig is het zo, dat men een oud pak moet aantrekken om met veel dringen een plaatsje in des Heren Gorsira's bus te kunnen bemachtigen. Van Politiewege ziet men niet in, dat gelijk bij het veerbootje ook hier de sterke arm van de wet vertegenwoordigd moet zijn om orde te scheppen in het kluwen van aspirant-passagiers.

De Directeur van de Gouvernements Autobusdienst nu kon ons geen hoop geven op een spoedige uitbreiding van deze dienst. De „naar ik meen 6 bussen" ,die nog in bestelling zijn, komen maar niet. Vervangingsmateriaal is niet te krijgen, althans schaars.

Volgens den Heer Gorsira is reeds enige uitbreiding gemaakt doordat thans 2 „grote" bussen op Santa Rosa rijden in tegenstelling tot vroeger toen men met „kleine" bussen moest werken. Het verschil tussen „groot" en „klein" is dat de kleine autobussen 25 en de grote wel 28 passagiers meenemen.

Aangezien het wel eens gebeurt, dat er te veel passagiers in de bus komen en de chauffeur dan het surplus eruit moet zetten, stelden wij voor dat hiertegen gewaakt zou worden door een bordje te plaatsen met het woordje „vol", zodra de bus ook vol is, opdat men later niet uitgezet behoeft te worden. Hierop zeide de Heer Gorsira, dat de chauffeurs opdracht hebben de deur te sluiten als de bus vol is, zodat er niemand meer bij kan. Als dit niet gebeurt, ligt de schuld bij den betreffenden bestuurder.

Wij vestigden voorts, naar aanleiding van ontvangen klachten de aandacht van den Heer Gorsira op het gevaar voor schoolgaande jongens van het Sint Thomascollege, die 's middags de drukke Rodeweg moeten oversteken om de bus te pakken. Kan de bus bij het brede gedeelte van de weg niet links komen staan of helemaal voor het College rijden? De Heer Gorsira beloofde dit voorstel in overweging te zullen nemen, hoewel hij aanstonds als bezwaren aanvoerde het verlies aan tijd, het storen van het geregeld verkeer en het niet gemakkelijk manoeuvreren der grote bussen.

Het is te hopen, dat deze bezwaren zullen worden overkomen, omdat de veiligheid van de jeugd toch van groot belang is. Met spanning beiden wij ook de aankomst der nieuwe bussen, waardoor mogelijk zal worden gemaakt, dat alle diensten eindelijk uitgebreid worden, de buslijnen ook naar de buitendistricten zullen rijden en het publiek ook 's avonds en 's Zondags gebruik kan maken van John Gorsira's autobussen.

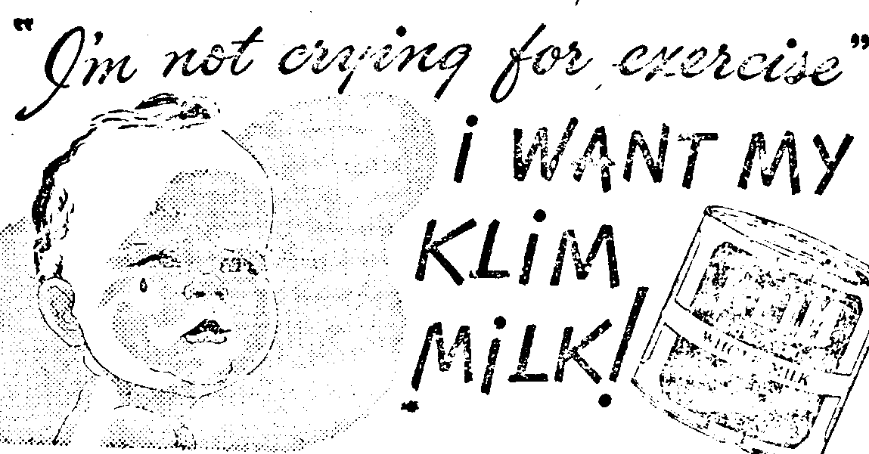
De anarchie op het gebied van openbaar vervoer is nog lang niet opgelost.

(Vervolg van pagina 1).

particuliere ondernemingen.

Mogen beide groepen van den beginne af de noodzakelijkheid begrijpen van samenwerking en in elkander vertrouwen hebben.

Wanneer dit zou falen, dan zullen er andere verstrekkende maatregelen moeten genomen worden om spoedig te kunnen optreden in deze revolutionnaire periode ,welke wij na de oorlog zullen krijgen en dit zou in het belang zijn van het algemeen noch van de particuliere onderneming.

VERENIGINGSNIEUWS.

— K.S.C.: Voetbal: (terrein Rif) 10 uur Dosco C — Vitesse C, 13 uur Baseball: Quisqueya; 16 uur (terrein De Ruiter) voetbal; 10 uur (terrein Juicio) Vitesse A — Dosco A; 16 uur terrein voor Ecuador; (terrein West Punt): The Western Stars — Velox.

FEEST OP SANTA ROSA.

Morgen wordt in de parochie van Santa Rosa het 5-jarig bestaan gevierd van de Liga St. Augustinus.

NEDERLAND.

OSSENVOORDE EERT VOOR DE VIJFDE MAAL HET HUIS VAN ORANJE.

Naar aanleiding van het bericht in „Dagblad Amigoe di Curaçao" van 30 September jl., dat op 14 October as. aan Hare Majesteit de Koningin een eredoctoraat in de rechtswetenschappen zal worden verleend, schreef Professor George Norman Clark van het „All Souls College" te Ossenvoorde een brief aan „The Times" waarin hij zeide:

„Zo zal de Universiteit van Ossenvoorde de gelegenheid hebben Haar persoonlijk te huldigen en Haar de onverschrokken geest van het Nederlandse volk."

Prof. Clark legt verder de nadruk op het oude verband tussen het Huis van Oranje en Ossenvoorde.

„Koningin Wilhelmina zal het Vijfde Hoofd van dit beroemde geslacht zijn dat deze graad aanvaardt."

Hij geeft een uitgebreide geschiedkundige beschrijving van elkeen beginnende met Prins Willem III, die op 1 December 1670 gehuldigd werd. Bijna zestig jaar later, twee weken voor zijn huwelijk met een Engelse Prinses, verkreeg Willem IV deze graad.

In Juli 1809, toen de Fransen Nederland bezetten, bood Ossenvoorde aan den toenmaligen Prins van Oranje gastvrijheid aan. Na een studie van twee jaar werd aan hem in Mei 1811, dezelfde graad bij diploma verleend. Deze Prins was de latere Koning Willem II, de Grootvader van Koningin Wilhelmina.

Zijn vader was de eerste Koning der Nederlanden, die een doctoraat van Ossenvoorde ontving. Hij was een van de vorsten, die na de val van Napoleon gezamenlijk een bezoek aan Ossenvoorde brachten en bij die gelegenheid, met den Tsaar van Alle Ruslanden en den Koning van Pruisen, op die manier hulde gebracht werd."

Verwijzende naar de komende verlening van het doctoraat aan een vijfde lid van het Huis van Oranje, schreef Prof. Clark: „De band tussen de twee volken en de diensten door het Huis van Oranje aan de gemeenschappelijke zaak voor recht en vrijheid bewezen, zijn gesymboliseerd in deze academische ceremoniën. Onze universiteiten hebben het bewijs geleverd, evenals de oude, machtige Nederlandse universiteiten dit gedurende deze oorlog bewijzen, dat deze zaak nauw samenhangt met de academische instellingen waarvan de grondgedachte is het uitvinden van de waarheid. Wij vertrouwen dan ook ten volle, dat gedurende het beleid van Koningin Wilhelmina, zoals in de tijden van Haar voorgangers, opnieuw het goede zal zegevieren'."

PARAMARIBO'S ONDERWERELD.

Politie bijgestaan door militairen heeft in de nacht van Donderdag op Vrijdag een krachtige razzia ondernomen door de onderwereld van Paramaribo. Enige jongelieden, die gebruik maakten van de verduistering om mannen en vrouwen op straat aan te vallen, werden gearresteerd.

OPLEIDINGSKAMP IN CANADA GESLOTEN.

Officieren van het Nederlandse reserve leger-corps te Guelph, Canada, hielden voor de officieren van het Koninklijke Nederlandse Leger op 16 September jl. een afscheidsreceptie in verband met het feit, dat het opleidingscentrum te Guelph gesloten wordt Luitenant-Kolonel John J. Steele, E.D. die het commando voert over het elfde veldregiment van het Koninklijke Canadese Leger, feliciteerde Majoor W. Th. Carp, Commandant van genoemd opleidingskamp te Guelph, met het uitstekende gedrag van zijn manschappen gedurende tijd, dat zij aldaar verblijf hielden.

INVASIE-FILM VAN NEDERLAND.

Een officiële film van het Noordamerikaanse States War Department „Divide and Conquer", **waarin een uitvoerig beeld van de invasie van Nederland gegeven wordt,** is thans verschenen. Zowel de invasie — duizenden tanks e.d. — als Hitlers leugenvertoning in de Rijksdag, waar hij zijn vredespolitiek ten opzichte van Nederland uiteenzette, wordt vertoond. Ook enkele echte opnemingen van het bombardement op Rotterdam komen erin voor. Het deel der film, dat op Nederland betrekking heeft, draagt de ondertitel „The Dutch will not forget".

Op Zondag 10 October a. s. hopen

De Heer en Mevrouw J. van Gijn

hun zilveren huwelijksfeest te vieren.

Op dien dag zullen zij gaarne hun vrienden en kennissen ontvangen in hun woning. Sans Souci No. 45.

Receptie van 4 tot 6 uur.

Kolombangara door Japanners prijsgegeven.

Russische Raad voor Kerkelijke Aangelegenheden gevormd

Laatste nazies uit de Kuban gejaagd.

RUSSEN DRINGEN VERDER DOOR.

Judson O. Apostrophe Quinn seint uit Londen:

Het Sovjet-leger zette zijn nieuw herfst-offensief voort in de Oekraïne, Wit-Rusland en het Taman-schiereiland en boorde nieuwe gaten in de Duitse verdedigingslinie. De Russen vergrootten hun bruggehoofden op de Westelijke oever van de midden-Dnjepr, zo zeide het communiqué, terwijl de Sovjets steeds meer opdrongen naar Vitebsk, het spoorwegcentrum in Wit-Rusland, met een vooruitgang van 6 tot 12 kilometer en de verovering van meer dan 150 plaatsen.

Verder naar het Noorden waar de Sovjet-strijdkrachten Donderdag Nevel namen, werd de opmars voortgezet. 60 Plaatsen werden bevrijd in de richting van de Letlandse grens, welke nog maar 110 kilometer ver is.

In de Kuban kwam het Rode leger verder naar voren met opruiming van de vijandelijke resten rondom Taman en werden de nazies uit nog 6 sterktepunten verdreven. Een spoedige aanval zou nu kunnen volgen op de Krim.

Doordat de Russen hun aanvallen overal langs het front volhouden wordt de Duitse linie bedreigd met doorsnijding op verschillende plaatsen.

Een verdere voortgang in het gebied van Nevel zou tot gevolg kunnen hebben, dat de Duitse strijdkrachten ten Noorden van het Ilmenmeer en voor Leningrad zich bedreigd zullen zien met isolering op grote schaal. De verovering van Kirisji opende een nieuwe aanvoerlijn naar Leningrad en bracht de nazies erg in het nauw. De verdere doorbraken in de Oekraïne zullen eventueel de Duitse linie scheiden en de nazie-strijdkrachten op de Krim en achter de Dnjepr lopen ernstig gevaar in zelfs nog kleinere groepen te worden gesplitst.

De Duitsers, die gisteren het Russische offensief aan het Kalininfront als van minder groot belang trachtten voor te stellen, gaven nu toe, dat het een aanval op grote schaal is. Kapitein Sertorius, de nazie-commentator, zeide, dat de Russische druk in de Nevelsector merkbaar is toegenomen en dat er niet meer aan getwijfeld behoeft te worden, dat de Russen belangrijke tactische doelen op het oog hebben. De Duitsers werpen nieuwe reserves in de strijd aan dit front.

Voorts bevestigde de commentator de Russische pogingen om de bruggehoofden op de Westelijke oever van Dnjepr uit te breiden. Hij zeide evenwel, dat de Duitse posities aan de rivier er niet door geschokt zijn.

De radio van Moskou zeide, dat de gevechten op de Westelijke oever van de Dnjepr zelfs 's nachts niet in hevigheid afnemen. Voorts werd bekend gemaakt, dat de Russische vloot tijdens de week verschillende Duitse schepen tot zinken bracht in de Baltische Zee en de Zwarte Zee aan beide einden van het lange front. Dit duidt op Duitse pogingen om hun troepen te ontruimen of om versterkingen aan te voeren. De Baltische vloot boorde 4 Duitse transportschepen en 2 tankers in de grond met een totaal van 29.000 ton. In de Zwarte Zee werden 16 vijandelijke invasie-schuiten, 1 transportschip, 6 motortorpedoboten en verschillende motorboten en sloepen met troepen en militaire voorraden tot zinken gebracht. Een vijandelijk transportschip van 6000 ton werd in de Barentszee tot zinken gebracht (Londen, (AP) 8.10).

RUSSISCHE RAAD VOOR KERKELIJKE AANGELEGENHEDEN.

Henry Cassidy seint uit Moskou:

De Russische Raad van Volkscommissarissen maakte de vorming bekend van een Raad voor Aangelegenheden van de Russische Orthodoxe Kerk. Dit betekent de grootste toenadering tussen Kerk en Staat sedert de Bolsjewistische Revolutie hoewel zij technisch nog geschieden zijn. De nieuwe Raad voor Kerkelijke Aangelegenheden binnen de Raad van Volkscommissarissen is gevestigd ter consultering over zaken, welke de goedkeuring van de Regering vereisen. G. G. Karpov, een leek, is voorzitter van de Raad voor Kerkelijke Aangelegenheden.

De Raad is gerechtigd namens de Sovjet Regering te onderhandelen met den Metropoliet Sergei van Moskou die tot Patriarch van geheel Rusland benoemd werd door het Congres van Bisschoppen, dat de vorige maand bijeenkwam om de Heilige Synode opnieuw uit te roepen. (Moskou, (AP) 8.10).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD AFRIKA.

„**Te land:** Zowel het 5e als het 8e leger zijn in hun respectieve sectoren 3 tot 5 kilometer gevorderd. De regens van de laatste dagen hebben in sommige gebieden overstromingen veroorzaakt. Het slechte weer blijft de krijgsverrichtingen op de grond hinderen.

In de lucht: Middelzware bommenwerpers van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht hebben gisteren doelen in de buurt van Calato aangevallen. Motorvoertuigen en bruggen werden getroffen. Zware en middelzware bommenwerpers vielen het vliegveld Eleusus nabij Athene en Heraklion op Creta aan. Gevechtsvliegtuigen onderhielden patrouillevluchten boven de Aegeïsche Zee. Op 7 October werden de vliegvelden te Keseli Pediada op Creta en Maritza op Rhodes aangevallen door zware bommenwerpers van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht. Tijdens deze verrichtingen werden 7 vijandelijke vliegtuigen vernield. Geen onzer toestellen wordt vermist. In de afgelopen nacht werden wegenkruispunten en bruggen te Isernia en Formia aangevallen door nachtbommenwerpers". (Geallieerd Hoofdkwartier te Algiers, (AP) 9.10).

DE HOUDING DER ROMEINEN.

Nu de Geallieerden en Badoglio-troepen nauwelijks een uur vliegens van de Italiaanse hoofdstad verwijderd zijn, begonnen de Romeinen volgens berichten van Spaanse correspondenten onder Duitse censuur met een campagne van „actief wachten". Deze campagne maakt de fascisten razend en hindert de Duitsers. Telkens wanneer een Duits bevel aan de Romeinen verschijnt, wordt heimelijk een tegenorder rondgestrooid door de anti-fascisten, waarin instructies gegeven worden hoe men de Duitse order moet opvatten (Madrid, (AP) 8.10).

FELLE GEVECHTEN IN JOEGOSLAVIË.

Een communiqué deelde mede, dat de Joegoslavische troepen felle gevechten leveren in een nieuwe poging om de Italiaanse haven Triëst en Fiume van de Duitsers te nemen. Tevens zijn verpletterende aanvallen gedaan op de Duitse strijdkrachten langs de spoorlijnen in het binnenland.

„Bittere gevechten vinden plaats in de Zuidelijke buitenwijken van Triëst en ten Zuiden van de haven" zeide het communiqué.

In de Susak-sector wordt ook flink gevochten tegen de Duitsers, die een gehele divisie hebben geworpen tegen de Joegoslavische troepen van het Bevrijdingsleger, dat de hoogten bezet, welke de haven van Fiume beheersen.

De Duitsers gebruikten ook meer dan 250 tanks in aanvallen langs de spoorlijn tussen Ljubljana en Triëst alsook nabij Gorizia, doch de Joegoslaven zeiden dat de aanvallen werden afgeslagen. In het Noorden van Dalmatië rukt de 1e Dalmatische divisie op in de richting van Zaat, een belangrijke haven op 110 kilometer ten Noord-Oosten van Split. Het oorlogsbulletin zeide, dat een reusachtige hoeveelheid wapenmateriaal veroverd werd bij het nemen van Livno, Ludbreg, Varazdinske-Toplince en Kolasin. (Londen, (AP) 9.10).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— Een communiqué van het Keizerlijke Japanse Hoofdkwartier zeide: „De Japanse garnizoens hebben Kolombangara en Vella Lavella in de Salomons eilanden ontruimd". Voorts werd gezegd, dat de „succesrijke overbrenging haast zonder hinder van den vijand werd volbracht".

— **Officieel** wordt medegedeeld, dat het Noordamerikaanse hospitaalschip „New Foundland" op 13 September in de Golf van Salerno in de grond werd geboord niettegenstaande het duidelijke herkenningstekens droeg. Enkele Britse doktoren en verpleegsters aan boord werden gedood. Alle 103 Noordamerikaanse verpleegsters werden evenwel gered. Het schip had gelukkig geen gewonden aan boord.

— **De Aartsbisschop van York** is in Londen teruggekeerd van zijn bezoek aan Moskou.

— **Patrouilles van het Noordamerikaanse 5e leger hebben de Volturno overgestoken. De Duitsers vechten echter verwoed om de rivierlinie te behouden en wierpen een nieuwe pantserdivisie in de strijd. Caserta is veroverd.**

— **Volgens het DNB** zijn de laatste Duitse strijdkrachten in de afgelopen nacht van de Kuban naar de Krim overgebracht met het oog op de „superieure vijandelijke strijdkrachten."

— **De radio van Cairo** deelde mede, dat de Geallieerde strijdkrachten in Italië, **welke volgens de radio van Parijs in totaal 20 divisies vormen, in de Termoli-sector tot het offensief zijn overgegaan en gestadig naar Rome oprukken op de Oostelijke vlakte.**

— **Radio-Algiers** zeide, dat Generaal De Gaulle te Ajaccio zeide dat alle 65.000 Italianen op Corsica zullen moeten vertrekken.

— **Volgens berichten uit Bern** worden alle departementen van de nieuwe Italiaanse fascistische republikeinse regering reeds uit Rome verwijderd, waar men al het gedonder der kanonnen kan horen.

— **De eerste voedselladingen** voor de bevolking van Napels zijn aangekomen. Het werk aan de waterleiding wordt voortgezet en men verwacht, dat de electrische centrales binnen een week hersteld zullen zijn.

In verband met de in overleg met de Bedrijven Commissie getroffen voorloopige regeling betreffende Zondagsrust der Bakkersknechts, deelen wij aan onze klanten mede, dat, te beginnen a.s. Zondag 10 October 1943, des Zondags geen brood meer gebakken zal worden.

De klanten die 's middags brood ontvangen zullen dus op Zondagen 's middags geen brood bezorgd krijgen en degenen die 's morgens brood ontvangen, zullen op Maandagen geen brood bezorgd krijgen.

Om deze nieuwe toestand eenigszins te verhelpen zal op Vrijdagen en Zaterdagen wat meer gebakken worden, doch wij raden onze klanten aan om niet te wachten tot 's Zaterdags of 's Zondags ochtend om al wat zij meer mogen noodig hebben te betrekken.

Tropic Bakery — E & G. Martijn.

Panaderia La Aurora — N. M. de Jongh.

Panaderia Moron.

Panaderia Isa — Salomon J. Isa

Panaderia International — Frans Rijke.

American Bakery — J. D. Capriles & Co.

DE STOEP,

NUMMER II-1. SEPTEMBER 1943.

Verschenen is het eerste nummer van de 2e serie van „De Stoep", die den criticasters der eerste nummers ten spijt toch een gezonde levensvatbaarheid bleek te bezitten. Het abonnement op deze 2e serie van 10 nummers kost f 12.50.

Goed begin is het halve werk. Deze Stoep is een boek: 58 grote bladzijden en onder de medewerkers ziet men erkende namen als Siegfried E. van Praag, Jan Greshoff e.d. Hoewel het nummer begeleid wordt door een losse Inhoudsopgave van de eerste serie, staat er helaas geen inhoud van het eigenlijke nummer in. Het is waar, dat het lelijk is in een ingebonden jaargang telkens een inhoudsopgave te treffen, maar waarom die niet op de binnenkant van de kaft gedrukt? De verzorging — iets grotere letter — is echter zeer goed en een aanmerkelijke verbetering op vroeger.

Uys Krige, Tjeerd Johanson, Ernest van Heerden en W. Hessels geven Zuidafrikaanse gedichten. Luc. Tournier, Marcel de Bruin (de Surinaamse dichter), F. J. van der Molen, Henri Sandberg, Ds. G. E. Alers van Aruba, R. van Leuven (Vlaming), P. Lauffer (een Curaçaoënaar, politie-agent en de eerste landzaat die aan de Stoep medewerkt), Jaap de Waal geven eveneens gedichten.

J. Greshoff, H. A. Mulder. De proza-stukken zijn **Transvaals Landschap** (blz. 53) van H. A. Mulder; **Een beschouwing over Fabricius en De Hartog** (blz. 41) door J. Greshoff; **Over de gevaren van de lediggang** (blz. 31) eveneens van J. Greshoff; **Zeven bladen uit de gedenkschriften van Melchior de Pop** (blz. 22) door R. van Holten, en **België** (blz. 8) van Siegfried E. van Praag zijn de prozastukken uit deze inderdaad rijke en afwisselende bundel.

De omslag is dit keer al buitengewoon aardig verzorgd door Hordijk naar onze mening is het de aardigste omslag tot nu toe verschenen.

Vanzelfsprekend kijkt men allereerst naar de beide Westindische dichters Pierre Lauffer en Marcel de Bruin (pseudoniem).

De laatste is iets voller, krachtiger zouden wij zeggen en beschikt ook in ruimere mate over de Nederlandse taal. „Erfgenaam" (blz. 40) is op zichzelf al goed, maar in het schuttergedicht (blz. 8) tintelt het leven door de mond van Marcel de Bruin, zelf een schutter. Vooral in de laatste strofe breekt zich zijn emotie — te begrijpen — baan:

„Recruut".

Beukt op de trommen.
Het kan mijn verlangen
Niet doen verstommen
Hoe hard gij ook slaat.
De maat
Van mijn hartslag
Wordt nimmer gebroken.

Schreeuwt uw bevelen.
Gij kunt mijn gedachten,
De velen,
Niet verdrijven.
Steeds blijven
Zij zingend zweven
In mijn brein.

Geschal van trompetten!
Men wil mij te leven
Beletten.
Maar schamper lach
Ik dag aan dag
Om dit vergeefse spel.
En pantser mijn hart......

Vergelijkt men hiermede P. Lauffer, dan onderkent men in zijn enige bijdrage **„De Bedelaar"** (blz. 39) zeker zijn diep gevoel, al is, de laatste beeldspraak van een hand, die van [s] werelds labyrinthen gaat, zwak:

Schuif'lend langs de huizen
Gaat de oude bedelaar
Zijn beenderige vingers zoeken luizen
Zijn stramme botten kruipen bij elkaar.

Bij ied're deur hoopt hij een mensch
te vinden
Die helpen wil een afgeschreven
kind van eigen land
Doch dwalend gaat door werelds
labyrinthen
Zijn beverige open hand.

Frits J. van der Molen is nog immer dezelfde gebleven. Ook thans weer ontmoet men de Dood in zijn **„Verzen"** (blz. 9):

Ik voel mij moe en wonderbaarlijk
eenzaam
zoo eenzaam als een jonge non zich
voelen moet
die dag na dag en jaar na jaar haar
boete doet,
stil starend door een zeer groot
kloosterraam

Ik min mijn bed, vooral op Zaterdagen
wanneer de nette lakens om beslaping
vragen.
Ik verzet de bakens, door den Dood
gezet
en lig rustiek onder mijn schoon
muskietennet.

Veel beter echter dan deze regelen is het gedicht van Henri Sandberg **„De dood gaat voort"** (blz. 19), waarin de Europa's bloed drinkende dood beschreven wordt. Misschien is dit wel een van de felste gedichten uit deze bundel. De andere gedichten van Sandberg zijn zeker minder van kracht. Politiek van inzet is **„Van een Vlaming"** (blz. 37) waarin de grootNederlandse gedachten van welke de Stoep-redactie zulk een voorstandster is, te beluisteren valt. Het is van een ook blijkens zijn andere bijdragen zeer begaafd dichter: R. van Leuven:

Zeer geachte Nederlanders,
wat wij zeggen zegt gij anders;
er moet ook schakeering zijn
rondom IJzer, Schelde en Rijn.

Bost is dat we beter worden
dan de oude uithangborden,
deugdelijk als goede kaas
ergens tusschen Schelde en Maas.

Zeer geachte Nederlanders,
buren, Noord- en Zuid-Brabanders,
heel tevreên en welgesteld
ergens tusschen Maas en Scheld'.

Men kan niet alles overnemen. Van Luc. Tournier is ditmaal niet zoveel opgenomen. **Bourgondisch slot** (blz. 7) **en Nocturne** (blz. 8) en enkele korte stukken op blz. 38 zijn enkele gedichten van dezen begaafden maar vaak wat verward-duisteren geest. En tòch menen wij, dat er hier licht in de duisternis schijnt en dat bizarriteiten van vroeger verdwijnen; slechts het rijm Mendelssohn en Mensenzoon (blz. 8) herinnert hier nog aan.

Heel moeilijk is het het Zuidafrikaans te beoordelen naar zijn littéraire waarde, want hoewel deze taal der onze verwant is, is de afstand toch zo groot, dat wij ons niet onderwinden haar te beoordelen. Dat zij ons pakt is zeker. Wel is het niet fraai onder aan bladzijden met gedichten verklarende noten te krijgen in de trant van een schoolboekje, maar het lijkt ons toch dat het Zuidafrikaans voor velen hier te moeilijk is; zelfs voor geboren Nederlanders zijn er nog wel eens zinnen, die men niet begrijpt, omdat een bepaald woord in het Zuidafrikaans soms een geheel andere betekenis heeft dan in het Nederlands. **Lied van een Reendruppel"** van Uys Krige (blz. 3) en Verre Blik van denzelfden (blz. 5) zijn gedichten van visie en kracht, evenals dat van Tjeerd Johanson (blz. 6) en Ernest van Heerden (blz. 27), waarin het voorspel des vredes verluidt **„Die soldaat keert terug"**, o.a. laat al die moordlust knak en stort, ons hartstog enkel mildheid word;

„Die vliegenier" (blz. 28) doet zien, dat deze benaming van een vlieger, welke in de gewonere alledaagse omgangstaal ook bij ons wel gehoord wordt in Zuid-Afrika, welke taal zich immers juist uit de boeren- en kolonistentaal ontwikkelde, ingang heeft gevonden:

Hy kèn die wolke bo die wêreldsome
en die bane van die môrewind;
hy ken die dun draad van die
glans-rivière
wat vlak en verte fyn verbind,

Ds. G. E. Alers van Aruba (blz. 35 en 36) heeft zich door zijn gedichten o.a. ook in „Dagblad Amigoe di Curaçao" reeds een zekere verdiende bekendheid verworven. Zijn gedichten zijn eenvoudig en doortrokken van diep gevoel en liefde, reden waarom zij zo sterk appelleren aan den lezer.

Van de prozastukken dient allereerst vermeld te worden Jan Greshoffs studie over Fabricius en Jan de Hartog (blz. 41 e.v.), „lenige en levendige vertellers". Het is goed, dat er een blad bestaat, waarin zulks geschreven kan worden, want al zal misschien niet elkeen het eens zijn met wat doorgaans wat oppervlakkig Greshoff zegt, het is steeds goed dat critiek gehoord worde en het is de treurmare dezes tijds dat zulks op politiek gebied niet geschiedt. Van denzelfden Greshoff is een schets opgenomen (bl. 31): **„Over de gevaren van de lediggang"**, een impressie-stukje over Nederland van voor de oorlog.

„Transvaals Landschap" (blz. 53) is een fraai en rustig geschreven stuk proza van H. A. Mulder, een voorbeeld in deze rumoerige tijd. Siegfried Emanuel van Praag geeft een artikel over zijn vlucht **„België"** (blz. 10), waarin terecht gewezen wordt op de dwaasheden van de ambtenarij, wanneer deze uit een stoet vluchtelingen hen doorlaat die toevalligerwijze een diplomatiek papiertje hebben weten te bemachtigen en anderen onbarmhartig weerhoudt, m.a.w. den vijand overlevert. Daar zou heel wat over te schrijven zijn, bijv. dat vluchtelingen, Nederlanders o.a., in dit Amerikaanse deel van hun eigen Rijk — welks eenheid juist door wie in het zadel zitten zo fraai bezorgen wordt — niet worden toegelaten, tenzij zij hier familie hebben, die zich garant stelt en de 380 gld. waarborgsom betaalt.

Naar verluidt zou Siegfried van Praag een hele roman persklaar hebben. Nu wij weer eens van dezen auteur gelezen hebben wensten wij wel, dat die roman wierd uitgegeven. Een aardig stuk van R. v. Holten **„Zeven bladen uit de gedenkschriften van Melchior de Pop"** (blz. 22) geeft enkele vlotte impressies, niet te diep, zonder veel inhoud, **maar** prettig leesbaar.

Het nummer **als geheel is zeker** het vorige, biezondere nummer uitgezonderd — het beste tot nu toe verschenen. Meer en meer treden de eigen gemaakte Curaçaose dichters en schrijvers terug om plaats te ruimen voor de schrijvers van professie. Dat dit contact eindelijk is tot stand gebracht stemt ons blijde. Wij kunnen slechts wensen dat het bestendigd worde.